

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

PÁLYÁZATI AZONOSÍTÓ: NKA 201108/01370

TÉMA: Múzeumi Hétfők – Műhelybeszélgetések az MNM Palóc Múzeumában VI.

MEGVALÓSÍTÁS IDŐTARTAMA: 2017. április 1. – 2017. június 30.

MEGVALÓSÍTÁS HELYSZÍNE: MNM Palóc Múzeuma, Balassagyarmat

1. A TÁMOGATOTT TEVÉKENYSÉG MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZAKMAI VONATKOZÁSAI, TAPASZTALATAI ÉS A MEGVALÓSÍTÁS EREDMÉNYESSÉGE, SZAKMAI HATÁSAI

A balassagyarmati Palóc Múzeum „Múzeumi Hétfők – Műhelybeszélgetések az MNM Palóc Múzeumában” című rendezvénysorozatának története több mint harminc éves múlttal bír, kezdete egészen az 1980-as évek elejére nyúlik vissza. A havi rendszerességgel ismétlődő rendezvények keretében neves előadók, kutatók osztották meg kutatási eredményeiket a széleskörű – esetenként akár száz fős – hallgatósággal.

A korábbi pályázati támogatásnak köszönhetően 2013-2014-ben 13 alkalommal majd ezt követően 2014-2015-ben is folytatódott a rendezvénysorozat, aminek keretében 8 alkalommal, 2015-2016-2017-ben 16 alkalommal, a jelenlegi pályázati támogatásból pedig további 3 alkalommal szerveztünk előadásokat, igazodva múzeumunk szakmai küldetéséhez, néprajzi, történeti, irodalmi és művészettörténeti témájú, tartalmas és sokszínű (több esetben filmvetítéssel, népzene-hallgatással vagy műtárgybemutatóval egybekötött) a tudományos kutatások eredményeit népszerűsítő előadásokat, műhelybeszélgetéseket az érdeklődő közönség számára.

Programsorozatunk mára az egész balassagyarmati térség – beleértve a város határon túli vonzáskörzetét - egyik kiemelkedő érdeklődéssel övezett ismeretterjesztő és identitás erősítő fórumává vált.

A megpályázott 349.065 forintból a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága 340.000 forintnyi támogatással segítette a megvalósítást, ami az alapvető pénzügyi háttérrel biztosította a színvonalas programok megszervezéséhez (reklám és propaganda költség, előadók tiszteletdíja) és lebonyolításához.

A programjaink díjmentesen voltak látogathatóak. A látogatószám alakulása felülmúlta az előzetes várakozásokat, összességében 129 fő vett részt a programokon. Minden tervezett programunk megvalósult.

2. A MEGVALÓSÍTOTT PROGRAMOK ISMERTETÉSE ÉS A MEGVALÓSULÁS KÖRÜLMÉNYEI, A MEGVALÓSULT PROGRAM TECHNIKAI ADATAI

1. alkalom 2017. április 3.

Olasz Ferenc: Passió – Munkácsy-trilógia, Halotti beszéd és könyörgés, Kálvária

Olasz Ferenc fotográfus, filmrendező filmbemutatója és utána beszélgetés a közönséggel a filmekről, Húsvét ünnepekről

Helyszín: Palóc Múzeum, Látványtár

Látogatók: 48 fő

Közreműködők: 3 fő

2. alkalom 2017. május 29.

*Vaderna Gábor: Pletyka és babona. Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
Mikszáth Kálmán halálának évfordulója alkalmából*

Vaderna Gábor egyetemi adjunktus, az ELTE BTK Magyar Irodalom és Kultúratudományi Intézet irodalomtörténésze

Helyszín: Palóc Múzeum, Lapidárium

Látogatók: 39 fő

Közreműködők: 2 fő

3. alkalom 2017. június 12.

Bardóci-Biró Teofil: A hatalom legitimációjának problematikája a két világháború közötti köztes-Európában

Bardóci-Biró Teofil a Pécsi Tudományegyetem kutatója a „Trianoni-emléknap” a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából tartott előadást.

Helyszín: Palóc Múzeum, Lapidárium

Látogatók: 42 fő

Közreműködők: 3 fő

3. A MÚZEUMI HÉTFŐK PROGRAMSOROZATHOZ KAPCSOLÓDÓ MÉDIA MEGJELENÉS

Honlapunkon és a facebook felületünkön folyamatosan tájékozódhattak az érdeklődők a programsorozattal kapcsolatos hírekről, a Városi Televízió, Ipoly Televízió és a helyi sajtó (Nógrád Megyei Hírlap, Gyarmati Hírek) is tudósított az eseményekről.

<http://palocmuzeum.hu/>

<https://hu-hu.facebook.com/palocmuzeum/>

Nógrád Megyei Hírlap XXVIII. évf. 22. sz. 2017. január 26. Gazdag, sokszínű a Palóc Múzeum

Gazdag, sokszínű Palóc Múzeum

Dr. Lengyel Ágnes

A Palóc Múzeumnak meghatározó szerepe van a régió kultúrájának feltárásában, megőrzésében, tudományos feldolgozásában, a tárgyi és szellemi örökségeinek kiállításokon történő bemutatásában. Belső tudományos munkáikat, különböző konferenciákat, a kiállításokat ennek a szellemében végzik, azon fáradoznak, hogy kulturális örökségünk minél szélesebb formában jusson el az emberekhez.

BALASSAGYARMAT.

– A látogatók nagyobb arányban a távolabbi országrészből érkeznek turistaként. Őket leginkább a palócság hagyományai és kultúrája érdekli. Ezt az igényt elégti ki az állandó néprajzi kiállításunk és látványtárunk, illetve a Palóc fundus kiállítóhely – mondta dr. Lengyel Ágnes a múzeum igazgatója.

– Múzeumukban milyen állandó kiállítások láthatók?

– „A bölcsőtől a sírig – Paraszti ünnepek és hétköznapok Nógrád megyében” – című kiállításunk az elmúlt száz-százhusz év paraszti életformájáról ad áttekintést. Népszokásokat, viseleteket, használati eszközöket mutatunk be. A Palóc fundus a múzeum épülete mögött 1933-ban nyílt meg. Abban az időben ez volt az első szabadtéri skanzen, ami hamarosan egész gazdasági udvarra bővült.

A „Palóc etnokultúra kincstára” című a palóc népművészet legszebb emlékeit mutatja be, népviselet, hímzések, szöttek, népi bútorok, kerámiák, hangszerek, fafaragások, gyerekjátékok, a népi vallásosság emlékei láthatók.

Kiállításaink Madách Imréhez és Mikszáth Kálmánhoz kötődő dokumentumokat, illetve Balassagyarmat történetéhez kapcsolódó tárgyi emlékeket is bemutatunk.

– Külső helyszíneken is vannak állandó kiállítások.

– Igen, a Mikszáth Kálmán Emlékház Horpácson, a Szlovák Nemzetiségi Tájház Bánkon és Hollókőben a Falumúzeum. Itt szeretném megjegyezni, hogy évek óta jó a munkakapcsolatunk a Balassagyarmat Fegyház és Börtönnel, ahol időszakos kiállításokat tartunk.

– Múlt évben milyen időszakos kiállításokat láthattak az érdeklődők?

– „Tűz és vas, a vas ura a kovács” című kiállítás egy többgenerációs kovácsmester hagyatékán keresztül mutatta be a kovácsmesterséget. 2016 tavaszán Farkas András festményeiből rendeztünk kiállítást, ezzel tisztelegtünk és emlékeztünk városunk egykori festőművészeire. A „Beállók rózsám katonának” című kiállításunk az első világháború helyi, megyei történelmi eseményeit felidézve állított emléket az áldozatoknak. Jánossy Ferenc festőművész születésének 90. évfordulójának alkalmából kiállítást rendeztünk, a tárlat ez év február 26-ig látogatható. Az 1956-os szabadságharc és forradalom hősei és áldozatai előtt tisztelegtünk a Lapidáriumban rendezett kiállításunkkal.

– Az önök szervezésében milyen konferenciákra került sor?

– Múzeumunk 2016-ban volt 125 éves. Előadásokkal, kiállítással, hangversennyel emlékeztünk meg az évfordulóról. Élő népviselet a Palócföldön címmel, szeptember 23-án konferenciát tartottunk. Délelőtti tudományos előadások hangzottak el, délután a települések mutatkoztak be élő népviseletükkel.

– Milyen egyéb rendezvényekkel várták még az érdeklődőket?

– Igen népszerű a Múzeumi hétfő sorozatunk, amelyen rendszeresen 40-50 ember vesz részt. Steinmocher Kornélia irodalomtörténész kollégám vezeti az olvasókört. A múzeumok éjszakája rendezvényünknek több száz látogatója volt. Az Ars Sacra Fesztivál – Musica Sacra című rendezvényünkön a Vissi d'Arte Művészeti Együttes és a Bel Canto Kamarakórus adott koncertet. Megjegyzem, hogy az év során több alkalommal is vendégszerepeltünk nálunk. Népszerű volt a látogatók körében a Múzeumok őszi fesztiválja rendezvénysorozata, amely szeptember végén kezdődött és november 9-ig tartott – mondta végül dr. Lengyel Ágnes.

Igen színes, sokszínű volt a Palóc Múzeum elmúlt egy éve: a Nógrád Megyei Értéktár Bizottság Nógrádikum díjában is részesült az intézmény.

Szenográdi Ferenc

Nógrád Megyei Hírlap XXVIII. évf. 32. sz. 2017. február 7. Programok a Palóc Múzeumban

február 7., kedd

NÓGRÁD-MEGYE

Programok a Palóc Múzeumban

A Palóc Múzeum fő célja a térség szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak felhasználásával a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása, az ünnepek kultúrájának ápolása, a hagyományok felelevenítése. Ennek a szellemében készült el a 2017-es évi programjuk is.

BALASSAGYARMAT. Dr. Lengyel Ágnes, a múzeum igazgatója elmondta, hogy a rendezvények jelentős része már hagyománnyá vált. Az elmúlt évben nyílt meg „Beállók rózsám katonának” című kiállításuk, az első világháború helyi, megyei történelmi eseményeit felidézve állít emléket az áldozatoknak. Jánossy Ferenc festőművész születésének 90. évfordulója alkalmából rendezett emlékkiállítás. Mindkét tárlat ez év április elejéig látogatható.

Három jelentősebb kiállítás szerepel az ez évi programjukban. Bemutatják a győri múzeum Madách Imre gyűjteményét. Április végén a budapesti székhelyű Mednyánszky Társaság festőművészeinek alkotásából nyílik kiállítás. A harmadik tárlatuk népművészeti témához kapcsolódik.

A városban korábban megszűnt a határőrség kerületi központja. A múzeum a határőrségről több dokumentummal is rendelkezik, amelyeket szeretnének kiállításon is bemutatni, de a megvalósítás a pályázati lehetőségektől függ.

A múzeum 2014-ben konferencia keretében emlékezett meg arról, hogy az épület 1914-ben nyitotta meg kapuit a látogatók előtt. A századik évforduló alkalmából konferenciát is tartottak. Idén az ott elhangzott előadásokból és a múzeum archívumában lévő fotókból „Múzeumpalota” címmel könyvet jelentetnek meg. Erdélyi Zsuzsanna néprajzkutatóról 2015-ben szintén egy konferencián emlékeztek meg, az ott elhangzottakat is 2017-ben kötetben fogják kiadni. Mindkét könyvet a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával adják közre.

Ez évben élő népművészet címmel konferenciát is szerveznek. Délelőtti tudományos előadások hangzanak el, délután a települések mutatják be népviseletüket, hagyományait. Az elmúlt évben több rangos zenei eseménynek is otthont adtak, többek között vendégük volt a Vissi d'Arte Művészeti Együttes, amely az idén, január 28-án adta évnívító hangversenyét, de ez után is szerepelni fognak még a múzeumban.

Népszerű a vendégek körében a Múzeumi hétfők rendezvénysorozatuk, amelyet az idén is minden hónap utolsó hétfőjén megtartanak. Január 30-án az ELTE professzora, Margácsy István lesz a vendégük, aki „Miként vélekedett Madách Imre a nőkről” címmel tart majd előadást. Egyre több törzsvendége van a Mikszáth olvasókörmek, melynek a vezetője Steinmacher Kornélia irodalomtörténész.

Az idén is folytatódnak a hagyományos múzeumi rendezvények, mint például a múzeumok éjszaka, a múzeumok őszi fesztiválja. A szakrális művészetekhez kapcsolódik az Ars Sacra Fesztivál. A Palóc Múzeumbarátok Egyesületének tagjai is havi rendszerességgel találkoznak a múzeumban.

Igen színes és gazdag a Palóc Múzeum 2017-es évi programja, kiadványok, kiállítások, konferenciák, hangversenyek, előadások, baráti összejövetelek, és még nem tettünk említést arról a sokrétű és jelentős tudományos munkáról, amit a múzeumban végeznek.

Szenográdi Ferenc

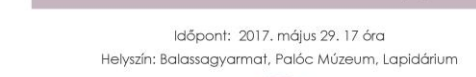
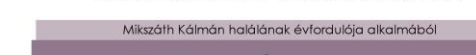
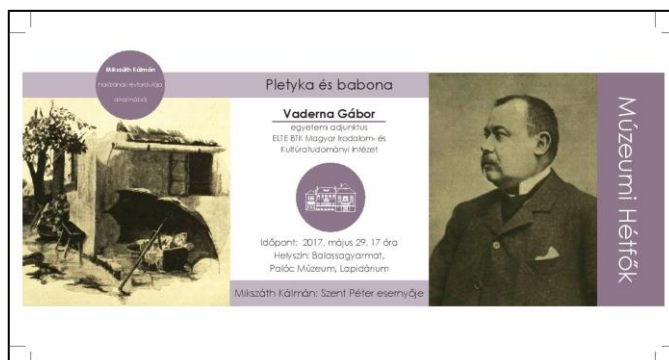
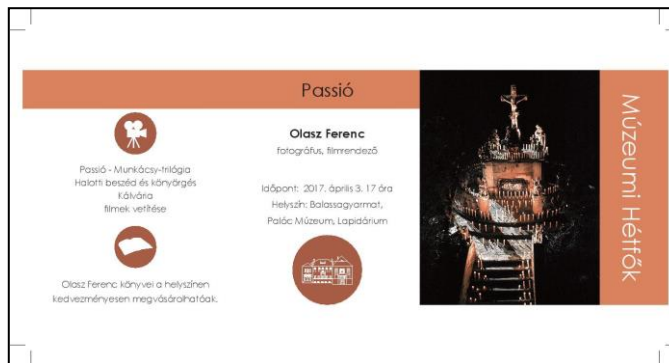
Internetes megjelenések:

<http://felvidek.ma/esemeny/eloadas-a-szent-peter-esernyojerol-a-paloc-muzeumban/>

http://www.muzeum.hu/muzeum/487/MNM_Paloc_Muzeuma/aktualis

<https://www.programturizmus.hu/ajanlat-paloc-muzeum-balassagyarmat.html>

4. A PROGRAMOK PLAKÁTJA, MEGHÍVÓJA

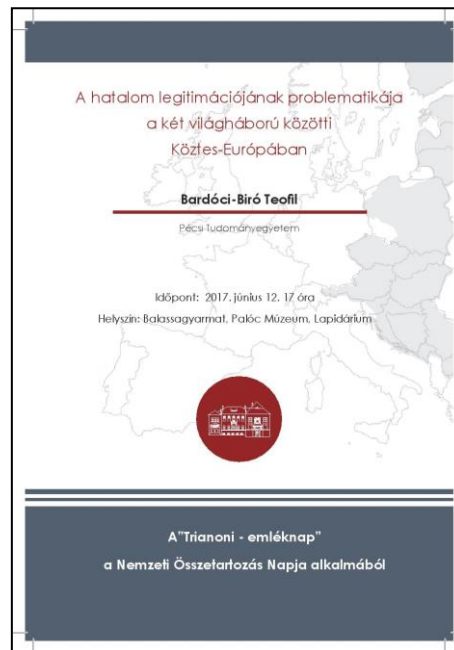
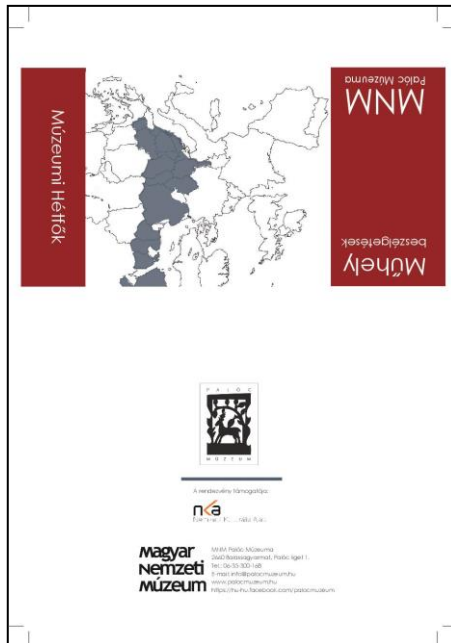

MNM Palóc Múzeuma

Múzeumi Hétfők – Műhelybeszélgetések az MNM Palóc Múzeumban VI.

NKA 201108/01370

szakmai beszámoló

MNM Palóc Múzeuma

Múzeumi Hétfők – Műhelybeszélgetések az MNM Palóc Múzeumban VI.

NKA 201108/01370

szakmai beszámoló

5. A BESZÁMOLÓ INTERNETES ELÉRHETŐSÉGE ÉS A VÁLLALT PR KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

A szakmai beszámoló online elérhetősége:

<http://palocmuzeum.hu/a-muzeumrol/palyzatok/szakmai-beszamolok/>

PR kötelezettség online teljesítése (a meghívókon is feltüntettük az NKA támogatását):

<https://www.facebook.com/palocmuzeum/photos/a.278847632207043.63022.276482665776873/1287350281356768/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/palocmuzeum/photos/a.278847632207043.63022.276482665776873/1349604131798049/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/palocmuzeum/photos/a.278847632207043.63022.276482665776873/1365551813536614/?type=3&theater>

<http://palocmuzeum.hu/2017/03/29/olasz-ferenc-passio-filmvetites-muzeumi-hetfok-2017-aprilis-3/>

<http://palocmuzeum.hu/2017/05/23/vaderna-gabor-pletyka-es-babona-mikszath-kalman-szent-peter-esernyoje/>

<http://palocmuzeum.hu/2017/06/06/muzeumi-hetfok-bardoci-biro-teofil-a-hatalom-legitimaciojanak-problematikaja-a-ket-vilaghaboru-kozotti-koztes-europaban/>

6. FOTÓDOKUMENTÁCIÓ

2017. április 3. Olasz Ferenc

MNM Palóc Múzeuma

Múzeumi Hétfők – Műhelybeszélgetések az MNM Palóc Múzeumában VI.

NKA 201108/01370

szakmai beszámoló

2017. május 29. dr. Vaderna Gábor

2017. június 12. Bardóci-Biró Teofil

Balassagyarmat, 2017. augusztus 24.

Gulden Emese
művelődésszervező